

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



WOODY ALLEN VE AŞK
MANHATTAN

MARVEL STUDIOS

IRON MAN 2



ŞİMDİ DVD,
VCD VE
BLU-RAY'DE



MARVEL

tiğlon
İtalya Arşivi

Iron Man 2 Film © 2010 MKC Film Finance LLC, Iron Man, Karakter
TM & © 2010 Marvel Entertainment, LLC & yab. Tüm Hakları Saklıdır.



50. SAYI ÖZELDİR, BİR DE KİTABI OLURSA!

50 HAFTADIR SİNEMA SEVDAMIZI ARKA PENCERE’NİN O ‘ÇOK SEVDİĞİMİZ’ SAYFALARINDAN AKTARMAYA çalışıyoruz, sizlerin de en az bizim kadar sinema sanatını sevdiğini hissederek, bilerek. Ve hep ‘öznellik’i öne çıkarıyoruz, film eleştirisinin temelinde yatan bu kavrama tutunuyoruz. “Ne şiş yansın ne kebab!” ikiye bölünmüşlüğüne kucak açmıyoruz hiçbir zaman, ‘ortalama’ olmanın konforuna kaptırmıyoruz kendimizi. Yanlış anlaşılmasın, her yazımızı ‘başyapıt’ gibi de görmüyoruz, elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyoruz sadece. Öte yandan ‘film okuma’nın riskli sularına girmekten de kaçınmıyoruz, ‘garantici’ olamıyoruz anlayacağınız. “Gerekirse şiş de yanar kebab da!” demeye getiriyoruz, sizlerin de hoşgörüsüne sığınarak.

Dergimiz içinde öznelliği en çok hissettirdiğimiz yerse AŞKTAN DA ÜSTÜN köşesi oluyor her zaman. O köşede yazan isimler, onca yıl biriktirdiklerinin ışığında yapıyorlar tercihlerini, ne yazacaklarına karar veriyorlar. Çoğu zaman herkesçe kabul gören başyapıtlara dair yazılar okuduğunuz bu köşede, kimi zaman da ‘çok özel’

filmlerin ayak seslerini duyuyorsunuz. AŞKTAN DA ÜSTÜN’e ‘kardeş’ niyetine gelen LEKELİ ADAM ve GİZLİ AJAN köşelerindeyse ‘daha özel’ filmlerin yazılarını okuyorsunuz. Kiminin minik defoları olan, kimininse ‘unutulmaya yüz tutmuş’ özellikleri öne çıkan yapıtlar giriyor bu köşelere. Seviyoruz onları da!

Bu konudaki güzel haberiye sona sakladık... Pek yakında Arka Pencere’cilerin ilk kitabı raflarda olacak. AŞKTAN DA ÜSTÜN köşesinde 50 sayı boyunca okuduğunuz 50 yazı bir kitabın sayfalarına taşınıyor. Çalışmalar son sürat devam ediyor; yazılar gözden geçiriliyor, fotoğraflar özenle seçiliyor, tasarım çalışması yapılıyor, kapağa dair öneriler uçuşuyor... Kırmızı Kedi Yayınevi’nden çıkacak olan bu kitap, devamının geleceğini umduğumuz, bizleri heyecanlandıran bir güzellik! Heyecanımızı sizlerle paylaşmak istedik, paylaştık... Bitti...

Tunca Arslan’ın dediği gibi, “Haftaya görüşmek üzere... Arka Pencere’yi en son siz terk edin!” 

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehannaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, EBRU ÇELİKTOĞ, ALİ ULVİ UYANIK, MÜGE TURAN, EMEL GÖRAL, FİLİZ ÖRGEN, MÜZEYYEN BEDEL YALÇIN

www.arkapencere.com



6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Şantaj, Aşkın İkinci Yarısı, Toprak Altında, Satılık Ruh, Ye Dua Et Sev, Sevgili Hedefim.

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.
Beş üzerinden, buçuksuz.

20 TRENDEKİ YABANCI

Bu hafta Antalya Altın Portakal'da jüri üyeliği yapacak Emir Kusturica'nın gelişi çok tartışıldı, çok konuşuldu.

22 ÖLÜM KARARI

Yaklaşın, yaklaşın! 47. Altın Portakal Film Festivali'nde asla ve kat'a kaçırmamanız gereken 11 filmi söyleyelim mi size?

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Woody Allen'dan siyah-beyaz bir New York şiiri: Manhattan.

28 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı:
İlk Korku (Primal Fear), The Tempest,
All Good Things, Sally Menke, Arthur Penn.

ŞANTAJ

ORJİNAL ADI Stone
YÖNETMEN John Curran
OYUNCULAR Robert De Niro,
Edward Norton, Milla Jovovich,
Frances Conroy
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 105 dk.

John Curran'ın filmi,
kişiliklerinin karmaşık
doğasını 'bir şekilde'
gizleyenlerin
(ki herkes diyebiliriz
bunun için) dıştan
gelen kimi 'uyarı'larla
yalandan gerçeğe
geçişlerini gösteriyor.

ROBERT DE NIRO'NUN ARTIK 'ESKİSİ GİBİ' OLMADIĞINI, EDWARD NORTON ismininse kaybolmaya yüz tuttuğunu düşünenlere cevap olsun diye çekilmiş havası taşıyor "Şantaj" (bu ismi yakıştıranlara ne diyebiliriz ki!). Özellikle iki aktörün ustalık yarışına girmelerine vesile olan film, hayatın karanlığına hapsolmuş iki adamın karşılıklı hamleleriyle vücut buluyor.

Karısını 'cehennem'vari (ama sakın) bir dünyaya kapatmış, kendisini dinle kandırmaya (aynı zamanda sindirmeye) çalışan, kapalı kapılar ardına sıkışmış hayatında 'açılma' emareleri göstermeyen, disiplinli bir şartlı tahliye memuru olan Jack'le tanışıyoruz önce hikayede. Onun kalıplardan çıkması mümkün görünmeyen hayatını altüst etmek üzere karşısına çıkan karakterse Stone oluyor, şartlı tahliyesini isteyen bir mahkum. İkili arasında satrancı andıran bir mülakat süreci başlıyor, kimin kazanacağı tahmin bile edilemeyen. Ardından devreye giren Stone'un genç ve çekici karısı Lucetta'ysa ipleri mahkumun eline veriyor, Jack'i köşeye sıkıştıracak hamleler geliyor arka arkaya ve 'tabut'undan çıkıp gerçeklerle yüzleşeceği bir 'cehennem azabı'na sürükleniyor kanun adamı...

Bu hikayede pek bahsetmediğimiz ama 'kilit' görevi üstlenen Jack'in karısı Madylyn ise, ikilinin geçmişinden gelen 'karanlık nokta'yı (filmin başında görüyoruz) ve onun dayattığı 'teslimiyet' duygusunu temsil ediyor. Hayatını hiç giderilemeyen bir 'soru işareti'yle geçirmiş olmanın 'acı'sı yüzünden okunuyor ve o da dinle avutuyor kendini, bu hayattaki cehennemden kurtulmanın bir yolu olarak görüyor dini. Zincirlerini kırması içinse bir 'yalan' üzerine kurulu olan 'stabil' hayatının sağlam bir şok darbesine maruz kalması gerekiyor...

"Şantaj", kişiliklerinin karmaşık doğasını 'bir şekilde' gizleyenlerin (ki herkes diyebiliriz bunun için) dıştan gelen kimi 'uyarı'larla yalandan gerçeğe geçişlerini gösteriyor bizlere. Özellikle Jack karakterinde sabitlenen bu

durum, 'içi dışı bir olma'nın olanaksızlığını vurgularken, 'karanlık'ın içine çekilmemek için harcadığımız çabayı da işaret ediyor. 'Bir yerler'de gizlenmiş, belki de uyutulmuş içgüdülerin harekete geçmek için uygun fırsatı kollamasının yarattığı 'patlama'yı keskin bir dille aktarıyor diyebiliriz bu film için. "Herhangi bir 'temel' içgüdüğü mezara götürmek mümkün değildir" demenin bir yolunu gösteriyor yönetmen Curran filmiyle ve bunu yüksek sesle ifade etmeden, usul usul yapmayı tercih ediyor.

Her bir karakterin farklı biçimlerde kendini hissettiren 'saklama' eğilimleri, bu çalışmayı bir tür 'derinlere inme' alıştırmalarına dönüştürüyor. Dört karakterin motivasyonlarının değişik yönlerde aktığını görsek de, hikaye gereği onların aynı kavşakta buluşmasına tanıklık ediyoruz filmde. Her birinin aynı anda ulaştığı bu kavşak, kaçınılmaz 'kaza'yı da beraberinde getiriyor, 'gizleme' yoğunluğu oranına koşut biçimde yaralıyor onları; kimi bundan hafif sıyrıklarla kurtulurken, kimi de ölümcül yaralar alıyor. Bu hikayede en ölümcül yarayı alansa Jack oluyor haliyle, ruhu paramparça ediliyor, onarılamaz biçimde.

Hayatlarımızda 'kusursuz' bir yapı kurduğumuzu, bunun 'yıkılmaz' temellere dayandığını, 'organizasyon'un bozulmasının mümkün olmadığını düşünürüz çoğu zaman. Her şeyi hesaba kattığımızı, olabilecek her türlü aksaklığa karşı hazırlıklı olduğumuzu, 'düzen'imize müdahale etmenin zorluğundan dem vururuz. Ama şunu düşünmeyiz genellikle: İlimizi görmekten kaçarak içe kapandığımızda dıştan gelecek tehditlere de kapıyı açmış oluruz, onların 'ilgi odağı' haline dönüşürüz. "Şantaj" da böylesi bir durum saptaması üzerinden hareketle oluşturuyor altyapısını. "Junebug"la dikkatleri çeken Angus MacLachlan'ın senaryosu, herhangi bir gevsemeye yer vermeden kuruyor hikayeyi, az ama öz karakterle insanlığın 'yalan' hayatını tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Senarist, karakterlerini 'çilgın kalabalıklar' içine atmıyor,





Robert De Niro ve Edward Norton, uzun zamandır böylesi bir senaryoyla karşılaşmamış olmanın iştahıyla asılıyorlar rollerine, hakkını da veriyorlar doğrusu.

onları adeta cımbızla ayıkıyor toplumdan ve olanca yalnızlıkları içinde kusuyor öfkesini, 'gerçek'e ulaşmaları adına da epeyce hırpalıyor. Gerçeğin ne kadar acıtacağıysa bu noktadan sonra ilgilendirmiyor onu, Jack özelinde pestilini çıkarıyor insanlığın, hem de büyük bir özenle.

Başta söylediklerimize geri dönersek... Bu filmi Robert De Niro ve Edward Norton için bir ustalık gösterisi fırsatı olarak kabul etmek zamandır böylesi bir senaryoyla karşılaşmamış olmanın iştahıyla asılıyorlar rollerine, hakkını da veriyorlar doğrusu. Özellikle De Niro'nun, karakterinin 'gergin' doğasını kükremeden yansıtan performansını görünce, "Taksi Şoförü" (Taxi Driver) günlerini hatırlamamak mümkün değil. "Travis Bickle yaşlansaydı böyle olurdu!" dedirtiliyor aktörün buradaki kompozisyon çalışması. Norton ise, Oscar'a aday gösterildiği

ilk filmi "İlk Korku"daki (Primal Fear) rolünü hatırlatan bir 'oyunbazlık' sergiliyor, karşısındaki De Niro'nun karakterini manipüle ediyor her hamlesiyle. Oyunculardan bahsetmişken Frances Conroy hakkında da birkaç kelam etmek gerekir diye düşünüyoruz. Aktris, diğerlerinin yanında 'ezilir' gibi görünen karakterini öylesine sessiz ve derinden geliştiriyor ki, finaldeki hamlesiyle bu sükunetin nerelere taşınabileceğini mükemmelen görüyoruz onun yüzünde. Sözümüz o ki, "Şantaj"ın oyunculuklar açısından da en azından dörtte üç oranında hedefi bulan bir film olduğu su götürmez bir gerçek. [2]

👉 Senaryo, hikayenin dinle ilişkisini öylesine bıçak sırtı bir noktada ele alıyor ki, yalpalamadan yola devam etmesi büyük başarı.

👉 Milla Jovovich, fizik olarak rolüne uygun bir seçim ama oyunculuk açısından diğerlerinin yanında sırtıyor.

47TH INTERNATIONAL ANTALYA GOLDEN ORANGE FILM FESTIVAL

47.
ULUSLARARASI ANTALYA
ALTIN PORTAKAL
FİLM FESTİVALİ

9-14 EKİM 2010



AŞKIN İKİNCİ YARISI

BİRKAÇ HAFTA ÖNCE GAZETEDKİ BİR SİNEMA HABERİ DİKKATİMİ ÇEKTİ. Haberin başlığı “Aşk Karın Doyurmuyor” olunca gerisini okumaya da pek gerek kalmıyor ama yine de spot cümlesi fikri özetliyor: “İssiz Adam”ın başarısından sonra art arda çekilen 10 aşk filmi, yapımcıların yüzünü güldürmedi. Filmlerin toplam hasılatı bile ‘İssiz Adam’a yetişemedi...”

Öncelikle bu haber Variety gibi bir sektör dergisinde değil, boyalı basın diye tanımlayabileceğimiz bir günlük gazetede yayınlanıyor, dikkatinizi çekerim. Medyanın olaya bakışı tamamen böyle... İkincisi örnek olarak verdikleri filmlerden mesela “İ Lav Yu” bir aşk filmi değil, içinde aşk olan bir komedi filmi! Üçüncüsü, sıraladıkları 10 film, içinde rol alan ünlü dizi oyuncusu kadınlarla sunuluyor haberde. Mesela “Sizi Seviyorum” filmi, filmde küçük bir rolü olan İrmak Ünal’ın adıyla sunuluyor. Sanki filmin gişede iş yapmamasının sebebi oymuş gibi!

“İssiz Adam”ın hatalarını, sevaplarını bir kenara bırakın, asıl numarası “Maskeli Beşler”, “Destere” gibi kişiliksiz komedi filmleri veya izleyicisini bulamayan melodramların arasına sıkışmış popüler sinemaya unuttuğu bir janrı (aşk filmlerini) hatırlatmasıydı. İzleyicinin kendi ilişkiler geçmişiyle paralellik kuracağı, yaşadığı özdeşleşmeyle sonunda salonu mutlu ya da mutsuz ama tatmin olarak terkedeceği bir aşk filmi aynı gişe başarısını yine yakalayacaktır.

“Aşkın İkinci Yarısı” da aslında bu potansiyele sahip bir film olabilirmiş. Ama olamamasının birkaç bariz sebebi var.

Öncelikle hamile olduğunu bilmediği karısını bırakıp giden alkolik adamın dramında yeni bir şey yok. Kadın, adam gidince onun kızını doğurmuştur. Aradan geçen zamanda annesini kaybeden kadın Amerika’ya çalışmaya giderken kızını bir süreliğine, inzivaya çekilmiş adama bırakmak ister. Adam, onun babası olduğunu bilmeyen kızıyla vakit geçirdikçe geçmişiyle, yarım bıraktığı aşkıyla da hesaplaşır.

Mehmet Aslantuğ’un yazıp yönettiği filmde

sürüyle ‘arada kalmışlık’ var. Adam karısını terkettikten sonra daha berbat bir hayata düşmemiş mesela. Bodrum/Ortakent’te denize nazır, mütevaziden hallice bir taş evde ağabeyinin balık lokantasının yanında yaşıyor. İnsanın ömrü uzar, bırak dibe vurmaya... Ama adam dibe vurmuş gibi konuşuyor, bitik bir haldeymiş gibi davranıyor. Nitekim aslında sonradan öğreniyoruz ki zaten eskiden bohem bir ressammış ama bir yandan da siyasi fikirleri yüzünden hapishane ve işkence günleri yaşamış (12 Eylül mü?). Biraz tezat geliyor kulağa... Peki hikayenin kadını? Kadının durumu iyice muallak. Geçmişine dair, adamın güzellik figürü olmasının dışında pek bir ipucu yok. New York’ta yaşadıklarını da anlamlandırmak zor. Çünkü bölük pörçük anlatılıyor. Ama ikisinin de ortak noktası hayalkırıklıklarını, aşklarını ve hayatla olan meselelerini oldukça şairane diyaloglarla dile getiriyor olmaları.

Mehmet Aslantuğ’un bir türlü sıyrılamadığı ‘TRT nezaketi’ndeki tonlamasının da katkısıyla bu şairane laflar doğal olmaktan çıkıyor, karakterlerin ellerine verilmiş metinler oluyorlar: “Hiç öyle bir öykün oldu mu senin, korkutan?”, “Öğrendiğim ne varsa yenilgilerimin sebebi de onlar oldular” vb...

Ama asıl büyük arıza hikayenin omurgasında. Çünkü film yaşanmış o büyük aşkın ne ilk yarısını tam olarak hissettirebiliyor, ne de ikinci yarısını düzgünce anlatabiliyor. Üstelik bu ‘arada kalmışlık’ hikayenin zirve noktasının küçük bir patlama ile yaşanmasıyla perçinleniyor. Aslantuğ ajitasyona müsait finali hiç ajite etmeyeyim derken ipin ucunu kaçırmış. Finaliyle etkisini arttırabileceği hikayesini bu uğurda zedelemiş. Bu da seyirciye karşı ‘son darbe’ etkisi yaratıyor.

Keşke Aslantuğ senaryosuna da, görüntü ve müziklere verdiği titizliğin aynısını gösterebilseymiş... 

 Filmde sıkça kullanılan geniş planlar ve temiz çerçevelerde görüntü yönetmeni Volkan Kocatürk’ün katkısı çok.

 ‘İssiz adam’ların annesi hep Yıldız Kültür mü olacak?

YÖNETMEN Mehmet Aslantuğ
OYUNCULAR Mehmet Aslantuğ, Arzum Onan, Gülenay Kalkan, Orhan Güner, Yıldız Kültür
YAPIM 2009 Türkiye
SÜRE 94 dk.

Türk sineması
Yeşilçam’ın bir
dönem peynir ekmek
gibi yaptığı aşk
filmlerinin sihrini
şimdi yeniden
bulmaya çalışıyor...



TOPRAK ALTINDA

DİRİ DİRİ GÖMÜLMEK... YAŞARKEN BAŞIMIZA GELEN FELAKETLER İÇİN kullanırız bu tabiri, kelime anlamını tahayyül etmek uzaktır insana zira. Bu kâbus Paul Conroy'un başına gerçekten geliyor: Gözünü açtığı anda kendini bir tabutun içine buluyor; cebindekiler çıkmak, antidepresan, içinden birkaç damla su yudumlayacağı bir matara ve bir de telefon!

O telefon senaryonun ilerlemesi için tek araç, film gerçek zamanda ve tek mekânda geçiyor, nitekim biz de Paul gibi kımıldayamıyoruz. Paul telefonla yardım istiyor: Akla gelen ilk hareket olarak 911'i arıyor, Pentagon'u, Dışişleri'ni, karısını, çalıştığı şirketi, durumunu anlatıyor...

Paul, Irak'ta malzeme taşıyan bir kamyonun şoförü, birlikte olduğu konvoy asiller tarafından saldırıya uğramış, arkadaşlarının öldüğünü de öğreniyoruz. Telefonda karşısına çıkan ilgili ilgisiz her kişiye, her defasında farklı detaylarla verdiği ifadeler aslında filmin tüm altyapısını inşa ediyor. Ama sanmayın ki tek planda geçiyor diye filmde aksiyon yok, aksine yönetmen ve senarist o tabutun içinde tahmin edeceğinizden çok daha fazla olay yaratabilmişler. Tabut dışında karakterin bakış açısından birkaç sahne var, ama yine yeryüzüne çıkmadan, sonsuz karanlığa uzanan ve karakterin kapanmışlığını soyutlaştıran anlar bunlar. Cortés'in bu hapis denemesinde araya mikro dramlar da serpiştirilmiş, ucundan da olsa Paul'un karakteriyle, ailesiyle ilgili ipuçları sunuyor. Filmin etki gücü hem minimal kurulumundan, hem de kendine dürüst davranmasından: Örneğin senaryoda kurnazca yerleştirilmiş mutlu günlere giden geri dönüşler yok ya da telefon ziline çaldığı boş evler gösterilmiyor.

Kan, kum, birkaç loş ışık kaynağından ibaret ve içinde ancak hareket edilebilen bu tuzak mekân, daha doğrusu bu mekânın sınırlılığı Cortés'e farklı sinemasal buluşu çağırma olanağı sağlamış. Aksiyonu kutunun içinde tutmasında görüntü yönetmeni Eduard Grau'nun mekân ile gerilim arasındaki açılırları iyi hesaplamasının da

payı var. Ses tasarımı itinalı, ışık mümkün mertebe doğal mesafelerde kamerayla uyumlu bir dengede. Film sinematografisiyle olduğu kadar doğru kurgulanmış ritmi, son ana kadar ölüm-kalım yüzdesini ortada bırakan ve elindeki tek araç olan telefonu hem görsel destek, hem de öykünün yapıtaşı olarak kullanmasıyla da başarılı.

Şurası da kesin: 95 dakika boyunca Ryan Reynolds ile birliktesiniz, bu tek adamlık şovda başka bir oyuncu yok. Romantik komedilerin sevimli, muzip yakışıklısı Reynolds bilindik personasından bambaşka bir hatta geçebilmiş: Çıkamazdaki bir adam olarak sonuna dek merakları dondurabilen, beden ve yüz oyunculuğuyla korku, nefret, histeri, çaresizlik duyguları arasında kolayca geçiş yaparak tüm filmi tek başına götürebilmiş.

Adamımız oksijen savaşı verirken biz de yerimizde kıvranıyoruz: Telefondaki sekreterler beklemeye aldıklarında, vicdansız patronu iş sözleşmesini okurken... Paul sonuna kadar çabalıyor çünkü, Amerikan otoriteleri "teröristlerle işbirliği yapmayız" yalanını dayatmasına rağmen, rehin kurtarma masasındaki adam "hiçbirimiz böyle olacağını bilemezdik" dediğinde de bitmiyor bu kavga. Onu tabuta sokan ve kendisi de her anlamda çaresiz bir Iraklı'nın gerçeğiyle empati kurmaya çalışıyor Paul veya canına karşılık istenen fidye parası için pazarlık yapıyor ya da Iraklılar için gündelik olay haline gelen bombalar sırasında sarsılıyor.

Savaş ve klostrofobik mekan ilişkisi bağlamında son olarak izlediğimiz "Lübnan"ı (Lebanon) hatırlamamak elde değil. Burada ise filmin tek gözde geçiyor olması hayal gücümüzü daha çok çalıştırıyor ve sıkışmanın fizikselliğini değil de genelinde modern insan, özelinde ise Amerikan vatandaşı olmanın metaforik çıkamazında bırakıyor bizi, toprağın altında üstelik.



Yönetmen kısıtlı mekânı yaratıcı senaryo ve kamera çalışmasıyla avantaja çevirmiş. Aslen kurgucu olmasının bunda rolü büyük.



Klostrofobisi olanlar bu filmde eksik kalabilirler.

ORIJİNAL ADI Buried
YÖNETMEN Rodrigo Cortés
OYUNCULAR Ryan Reynolds, José Luis García Pérez, Stephen Tobolowsky
YAPIM 2010 İspanya
SÜRE 95 dk.

Film, genelinde modern insan, özelinde ise Amerikan vatandaşı olmanın metaforik çıkamazında bırakıyor bizi, toprağın altında üstelik.



SATILIK RUH

AVRUPA'DAN YENİ KİTAYA GÖÇEN SUÇLU GÜRUHLARI, YANİ BEYAZ ADAMLAR, ebediyen beddua almışlardır. Çünkü Kızılderilileri soykırıma uğrattıkları gibi, yerlilerce kutsal addedilen ve leş yedikleri için ekosistemin önemli bir parçası sayılan akbabaları da (filmde adı geçen ve soyu tükenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan California akbabası) acımasızca öldürmüşlerdir. Oysa akbabaların hastalanmamalarının nedeni, yediği ölülerin ruhlarını saklamalarıdır. Ruhlar onları korur, zenginleştirir, büyük ve erdemli kılar.

Beyaz adamlar ise nesiller boyu ölüm, cinnet, hastalık yaymışlardır. Ruhlar akbabaları yüceltirler; oysa beyaz adamı kötüleştirirler. Riverton Kasabası'ndaki seri katil, çoklu kişilik bozukluğu, aslında 'çok ruhlu' olan aile babası Bay Plenkov gibi (ona "Karındaşen" denmesi de, vurguladığım ithal kötülüğün bir yansıması).

Plenkov nihayet tespit edildi ve evinde kısırlılıp öldürüldü! Ancak hamile karısı da ölü bulundu. Kadının karnındaki erkek bebek ise kurtarıldı. Kız kardeşiyle birlikte bir hemşirenin evlatlığı oldular. 16 yıl sonra, Plenkov'un oğlu Bug da dâhil o gece doğan yedi genç, yeniden, bir seri katilin hedefi haline geldiler. Plenkov yaşıyor muydu, yoksa 'kötü ruh', o gece doğanlardan birine mi geçmişti?

Psikoloji dalında master derecesi almış olan Wes Craven'i nasıl tanırırsınız? Popüler 'teen-slasher' filmlerin, örneğin kült seri "Elm Sokağı Kabusu"nun (A Nightmare On Elm Street) yaratıcısı mı? 20. yüzyıl ikonlarından Freddy Krueger'in babası? Yoksa 1972 yılında -bana göre- tüm kariyerinin en dehşet verici ve esaslı filmi, küçücük bir bütçeyle çektiği, tecavüz, intikam, cinayet yüklü "Kanlı Tecavüz"e (The Last House On The Left) yüklediği toplumbilimsel anlamlarla mı?

Amerikan toplumunun bir korku sarmalı içinde, kendi yarattığı şeytanlarla sürekli mücadele ederek huzuru asla bulamayacağına dair lanet, bir başka deyişle WASP ikiyüzlülüğü ve ahlakının yarattığı kötülükler, Craven'in

filmlerinde, tüm o korku eğlencesinin içindedir. Refah içindeki mutlu beyazların yol açtığı belalar, bumerang gibi dönüp onları ve çocuklarını vurur. Freddy Krueger linç edilip yakılmış ve en mahrem alana, rüyalara girivermiştir işte! "Merdiven Altındakiler"de (The People Under The Stairs), tüm bir mahallenin mülkiyetini elinde tutan, deli iki beyaz kardeş silahlı ırkçıların temsilcisi gibidir. "Çığlık" (Scream), istismar sinemasının yarattığı katiller aracılığıyla kendiyile bile dalga geçer.

Craven, "Satılık Ruh"da yine her şeyin iyi gitmesi gereken kasabanın huzurunu kaçırıyor. Bu tamamen tekinsiz hikâyede, akbaba simgesi, beyaz çocukların üzerindeki gölge gibi... Çünkü yine iflah olmayan ve şımararak tüketenler karşımızda. Doğum günlerini bir tür Cadılar Bayramı (İngilizce adıyla Halloween) gecesine dönüştürmüşler. Birbirlerine karşı acımasız davranıyor, birbirlerini kırmaktan zevk alıyorlar. İçlerinde en duyarlı olan zenci ise, zaten kör! Bir de Bug farklı bir çocuk. Kötü ruh tarafından ele geçirildiği için katil olan babası denli duyarlı, bir tür saflığa sahip.

Craven, onları tanımamız ve çevrelerinde yer almamızı, hareketli bir kamera ile hiç bitmeyen diyaloglar eşliğinde sağlarken, yitik ahlakın, yozlaşmanın da içine dâhil ediyor: Hamilelik, aile içi şiddet, saplantılı Hristiyanlık, argo dil, sınav sahtekarlığı, alkol tüketimi, kendinden öğrenme... Tümü, epeydir sessiz ve mutlu görünen Riverton Kasabası'nın 16 yaşındaki gençlerine dair! Bir korku filmine ustalıkla nüfuz ettirilen 'örnekleme'. Bu nedenle, her Wes Craven filmi bir parça farklı hissettiriyor.

Filmin sertliğine dair ipucu: Mesela finalde, evin farklı alanlarında geçen aksiyonu "Çığlık"takine benzer biçimde kullansa da, Craven'in, genel olarak ucuz numaralardan kaçındığını söylemek olası. 



Genç oyuncuların canlılıklarının perdeden taşması...



Bazı sahnelerde ifrata kaçmış diyaloglar...

ORJİNAL ADI My Soul To Take
YÖNETMEN Wes Craven
OYUNCULAR Max Thieriot, John Magaro, Denzel Whitaker, Zena Grey, Nick Lashaway
YAPIM 2010 ABD
SÜRE 107 dk.

Evdeki aksiyonu "Çığlık"takine benzer biçimde kullansa da, Wes Craven'in genelde ucuz numaralardan kaçındığını söylemek olası.



YE DUA ET SEV

ORİJİNAL ADI Eat Pray Love

YÖNETMEN Ryan Murphy

OYUNCULAR Julia Roberts,
Javier Bardem, James Franco,
Viola Davis, Billy Crudup,
Richard Jenkins

YAPIM ABD 2010

SÜRE 133 dk.

Yeni bir Bridget Jones
mu o? Otuzlarında,
kentli, özgür, nevroitik
kadın açığı Liz Gilbert
ile mi dolacak?

A CABA YAŞADIĞIM HAYAT İSTEDİĞİM
HAYAT MI? HAYATIN ANLAMI NE?

Evlenip çocukluğa karışmak mı, yoksa
bekar ve özgür olmak mı daha cazip?

Aslında ne istiyorum? Yaptığım iş bana göre mi?"
gibi sorularla hayatın muhasebesini yapmak ve
hayata anlam katmaya çalışmak, otuzlu yaşlarını
süren hemen herkesin başına geliyor.

Elizabeth Gilbert da bu soruların peşine
düşmüş ve kendi deneyimlerinden yola çıkarak bir
'çoksatın'a imza atmış. Üstelik bu Amerikalı
özgür ruhlu kadının maceraları kıtalar ötesine
yayılıyor; önce İtalya'da bol karbonhidratlı günler
geçiriyor, ne de olsa B vitamini sinirlere iyi gelir!
Sonra mistik maceranın olmazsa olmaz etkinliği
olan Hindistan'da bir aşrama takılıyor,
meditasyonu ve dua etmeyi öğreniyor.

Sırada ne vardı? Aşk, evet... Bali gibi egzotik bir
diyarda da yıllar önce gittiği şifacı-falcı-guru Ketut
ile yeniden buluşuyor. Eksik dişleri ve kıt İngilizcesi
ile tuhaf şekilde Gollum'u hatırlatan bu sevimli
-üçkağıtçı mı değil mi anlamadığımız- yaşlı adam

sayesinde de aşkı, yakışıklı tur rehberi Felipe'de
buluyor.

1990'larda şahlanan New Age (Yeni Çağ)
öğretilere hâlâ doymadıysanız, bu konularda
gökyüzünün altında hâlâ söylenmemiş söz
olduğuna inanıyorsanız ve tabii daha 40'lı yaşlara
adım atmadıysanız, "Ye Dua Et Sev"i eğlenceli,
hafif, hazmı kolay bir film olarak tüketmekle çok
şey kaybetmezsiniz.

Julia Roberts'ın karakteri çok sevip
benimsediğini performansından anlayabiliyorsunuz
ki filmi kurtaran en önemli öğelerden biri de bu
zaten. Üstelik Roberts'ın eski romantik
komedilerine yapılan göndermeleri yakalarsanız,
filmden ekstra zevk alma şansınız da yükseliyor.
Geriye "Otuzlarında, nevroitik, kentli ve özgür kadın
açığı Liz'le mi dolacak?" sorusu kalıyor. [1]



Aşramda, 1960'lardan kalma gözlükleriyle Liz'e durmadan laf sokan
aksi Teksaslı Richard rolünde Richard Jenkins döktürüyor.



Liz Gilbert'in derdi neydi aslında? Onca yoksulluk varken...

altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

100.

ÖZEL SAYI KASIM'DA

uykudan önce film izleyenlerin dergisi





SEVGİLİ HEDEFİM

ORJİNAL ADI Wild Target

YÖNETMEN Jonathan Lynn

OYUNCULAR Bill Nighy, Emily Blunt,

Rupert Grint, Rupert Everett,

Eileen Atkins, Martin Freeman

YAPIM 2010 İngiltere-Fransa

SÜRE 98 dk.

Adına 'suç parodisi'
dediğimiz şey hiç böyle
ayağa düşmemiştii.
Üstelik Rupert
Everett'e rağmen...

İŞ İNGİLİZLERİN ÇEKTIĞİ KOMEDİLERE GELİNCE, HOŞGÖRÜ EŞİĞİNİ BİRAZ düşürmekte yarar var. "Neden? İngilizlerin kötü komedi çekmeye hakkı yok mu?" dersanız, Chaplin'den başlayarak Monty Python'a, oradan da son yıllarda o coğrafyadan gelmiş onlarca sıkı komediye bakıp sorunuz hayır diye yanıtlamak kaçınılmazlaşır. İngilizler iyi mizah yaparlar. İstisnalar kaideyi bozmasa da lakin, ona hafiften halel getirebiliyorlar.

Demek ki, sinemasal tetikçilerin topluca varoluş (orta yaş da diyebilirsiniz) krizinden geçtiği bir dönem yaşıyoruz. "Centilmen"den (The American) sonra "Sevgili Hedefim" de annesinden henüz kopamamış profesyonel tetikçi Victor Maynard'ı namlumuzun ucuna koyuyor. Victor'un yeni hedefi, mafya babası Ferguson'u dolandıracak kadar ileri giden, içgüdülerini tümüyle cahil cesaretine teslim etmiş Rose'dur. Ne var ki, takip ettikçe niyeyse sempati beslediği bu kıızı öldüremez. Rose ve Victor bir anda, bir dizi karışıklık ve yanlış anlama sonucunda, yanlarına

aldıkları genç Tony'yle birlikte kendilerini Ferguson ve adamlarından kaçarken bulurlar.

Kötü açılan bir filmin iyi çıkmasını beklemek zor. Bu tip suç parodilerinde bazen olay örgüsü kötü bağlanabiliyor ya da senaristin espri anlayışı sizinkiyle uyuşmayabiliyor. Burada yönetmen Lynn ile senaryo yazarı Lucinda Coxon el birliğiyle hayli vasat bir işbirliği yapıyorlar. Birinin teslim ettiği malzemeyi, diğeri de ne yapacağını bilememiş!

Victor'un annesi Eileen Atkins hem mizah hem oyunculuk olarak filmin belki de yegane artısı. Rupert Everett'e kötü adam Ferguson'u emanet etmek de kağıt üzerinde iyi duruyor ama gelin görün ki teori pratiğe uymuyor.

Victor'un Fransızca öğrenmesi orijinal filme saygı duruşu olarak konmuş olmalı. Ne yazık ki filmin kendine saygısı yok! 📺

👍 Jean Rochefort, Marie Trintignant, Guillaume Depardieu'nun aldığı 1993 yapımı orijinal filmi keşif için bir fırsat.

👎 Oyunculuklar dökülüyor dökülmesine de, Harry'nin kankası olarak tanıdığımız Rupert Grint'in durumu epey vahim.



SATILIK RUH



ŞANTAJ



TOPRAK ALTINDA



YE DUA ET SEV

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
AŞKIN İKİNCİ YARISI					★★	★	
SATILIK RUH			★			★	
SEVGİLİ HEDEFİM		★★					★
ŞANTAJ						★★★★	
TOPRAK ALTINDA					★★★★	★★★★	
YE DUA ET SEV					★	★	
ANNEMİ ÖLDÜRDÜM	★★★★★	★★★★★		★★★★		★★★★★	
BORSA: PARA ASLA UYUMAZ			★★		★★★★	★★	★★★★
BÜYÜK OYUN	★★				★★	★★	★★
CAMINO						★★	
CENTİLMEN		★★★★★			★★★★★	★★★★★	★★★★★
ÇILGIN HIRSIZ					★★★★★	★★★★	
EJDERHA DÖVMELİ KIZ	★★★★	★★★★	★★	★★★★★	★★★★	★★	
GARİP BİR AŞK ÖYKÜSÜ	★★★★	★★★★		★★			
İYİ YÜREK	★★★★	★★★★			★★★★	★★★★	★★★★
KAKO Sİ?					★★		
KAVŞAK	★★★★				★★★★	★★★★	
PARAMPARÇA						★	
PREDATORS				★★★★	★★★★	★★	★★
RESIDENT EVIL: ÖLÜMDEN SONRA					★★★★	★★	
SAFTIRIK GREG'İN GÜNLÜĞÜ				★★★★		★★	
ŞEYTAN					★★	★★	★★
TINKER BELL VE PERİ KURTARAN						★★	
USTURA	★★★★	★★★★	★★			★★★★	★★★★
YEDEK POLİSLER				★★★★	★	★★	

TRENDEKİ YABANCI

(STRANGERS ON A TRAIN, 1951)

TUNCA ARSLAN

tuncaarslan@yahoo.com

ANTALYA SEMALARINDA SIRP UÇAKLARI...



Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin Uluslararası Yarışma bölümünde jüri üyesi olan Emir Kusturica'ya yönelik tehdit içeren yazılar karşısında, 'her türlü önlemin yetkililerce alınmış olmasını' diliyorum.

EMİR KUSTURICA, ÇOĞU FİLMİNİ ÇOK SEVDİĞİM BİR YÖNETMENDİR. HEMEN BELİRTEYİM, YALNIZCA FİMLERİ NEDENİYLE DEĞİL,

genel olarak politik tavrıyla da takdir ettiğim bir sinema adamıdır. Özellikle Yugoslavya'nın Batılı av köpekleri tarafından paramparça edildiği, kanlı bir iç savaşın yaşandığı süreçte çok zor bir şey yaptı Kusturica; şu ya da bu milliyetçiliğin peşinden gitmek yerine ülkenin birliğini savundu. Mikro-milliyetçiliğin gemi azıya aldığı bir dönemde Boşnak, Sırp, Hırvat, Makedon değil, 'Yugoslavyalı' olduğunu ilan etti. Başta "Yeraltı" (Underground) olmak üzere filmlerinde de bu tutumu sergiledi, Yugoslavya'nın bütünlüğünü savunanların yanında yer aldı. Tabii, her kesimden milliyetçiler ve Bernard-Henri Levy gibi üç kuruşluk 'entelektüeller' tarafından topa tutuldu. 'Milliyetçi' olmadığı için uğramadığı hakaret kalmadı... Bugün yurtseverlik-vatanseverlik anlamında bile milliyetçilik kavramı karşısında tüyleri diken diken olanlar, 'Boşnak milliyetçiliği' ne yüz vermediği için Emir Kusturica'ya 'hain' deme utanmazlığını gösterebiliyorlar. "Vatani bir kadın memesine satarım!"cı neo-liberal takımın Kusturica'dan nefret etmesi de hiç şaşırtıcı değil, çünkü küreselleşme çağında artık iyice öğrendik ki 'Batıcı milliyetçilik' iyidir, Batı karşıtı milliyetçilik ise şer ekseninde yer almaya mahkumdur!

Emir Kusturica'nın 47. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde Uluslararası Uzun Metraj Film Yarışması'nda jüri üyesi olması, bence çok önemli bir olaydır. Festival yönetimini kutluyorum. Ama mesele benim kutlamamla bitmiyor!

Jüri üyesi olarak Antalya'ya geleceği açıklandıktan sonra, Kusturica konusunda basınımızda, özellikle de İslamcı gazetelerde çıkan bazı 'yorumlar'ın, tek kelimeyle 'kışkırtma' içerdiğini söyleyebilirim.

Yazar ve gazete adı vermeme gerek yok,

hepsi ortak bir 'hissiyatı' ve 'niyeti' içeriyor çünkü ve hepsi çok büyük oranda yalan söylüyor.

Örneğin şu satırlar bir meczubun değil, kendisinin sinema yazarı-eleştirmen olduğunu iddia eden birinin kaleminden çıkma: "Kusturica Bosna savaşı sırasında katledilen binlerce insanı, sniper kurşunlarına kurban giden çocukları, tecavüze uğrayan kadınları sadece görmezden gelmemiştir, Sırpların gerçekleştirdiği bütün bu vahşete sadece sessiz kalmamıştır, gönüllü biçimde destek de olmuştur. Tarihe Sırp kasabı olarak geçen Milošević'e övgüler düzmüş, erkekleri katledilen, kadınları tecavüze uğrayan sivil Boşnak halkının -ki kendisi de bir Boşnaktır- durumu 'abarttığını' söyleyebilmiştir."

"Bunun İnsan Hakları Zirvesi'ne Slobodan Milošević'i çağdırmaktan fazla bir farkı yok" demeyi de ihmal etmeyen bu yazarın Kusturica hakkında bir tek "Urun kellesini!" diye çığırmadığı kalmış ki yakında onu da söyleyebilir.

Burada "Yugoslavya'da ne oldu... O ülke nasıl parçalandı... Yıllar boyunca akan kanın tek sorumlusu Sırplar mıydı?" türünden bir tartışmaya girecek değilim ama Antalya'da bu kışkırtmalara şu ya da bu şekilde kapılacak birilerinin çıkacağından ciddi ciddi endişe ediyorum. İki gün önce okuduğum, basında da yer bulan bir bildirideki şu satırlar da endişemi artırıyor: "Bosna Hersek Dostları Vakfı ve kardeş derneklerin mensupları olarak, savaş suçlarıyla birlikte hareket etmiş, kendi halkına ihanet etmiş birinin ülkemize sokulmasını bile kabul edemiyoruz. Kendisini bu bildiriyle protesto ediyoruz. Ülkemize kazara



sokulacak olursa kendisini ve onu ülkemize davet edenleri kınayacağız ve fiilen orada olup, toplu şekilde duygu ve düşüncelerimizi ifade edeceğiz."

'Fiilen ve toplu şekilde duygu-düşünce ifade etme'nin ne anlama gelebileceği konusunda rivayet muhtelif! Bu ifade biçiminin en hafifini, daha iki hafta önce Tophane'de yaşamadık mı?

Altın Portakal'ın resmi internet sitesinde yer alan bir okur yorumunu da

aktarayım: 'Sırplar Müslüman kadınlara tecavüz ettiyseler ne olmuş, kürtaç olurlar sorun ortadan kalkar' demiş. Bu sözü söyleyen bir kişi nasıl olur da bu kadar gösterişli bir festivale davet edilir?

Böylesi bir yalana inanan bir kişi, Kusturica'yı karşısında görünce kim bilir neler olur...

Hilmi Yavuz'un kısa süre önce "Aslında epey gecikti... Artık İsmet'in kapatılma zamanı geldi" dediği İslamcı şair İsmet Özel, Sivas katliamının ardından "Sivas göklerinde Sırp tayyareleri uçacak mı?" başlıklı bir yazı yazmış, katliamı "Müslüman kimliğini sahiplenilen Türkiye'nin bir tepkisi" olarak nitelemiş ve "Müslümanları cezalandırmak için Sırp ordusunu mu çağıracaksınız?" demeye getirmişti.

Sırplar, Kusturica'yı korumak için Antalya semalarında uçak dolaştıramayacağına göre, yetkililerimiz ülkemize konuk olan uluslararası bir sinema adamının, festivalin bir jüri üyesinin kılına bile zarar gelmemesi, başının bile ağrıması için gerekli her türlü önlemi almışlardır dilerim ki.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin! 

ALTIN PORTAKAL PROGRAMINDAN 11 GÖRÜLESİ FİLM ÖNERİSİ

Tam 47 yıldır, sinemaseverlere portakal mevsimini müjdeleyen Antalya Altın Portakal Film Festivali geldi çatdı. Biz de festival programında yer alan onca güzel film arasından 11 tanesini sizin için seçtik...



S ANSASYONLARI, YARATTIĞI TARTIŞMALARI, ÜNLÜ KONUKLARI VE PRESTİJİYLE, KİM NE DERSE DESİN ALTIN PORTAKAL

Türkiye'nin en mühim film festivallerinden biri, belki birincisi. 47 yıldır Türk sinemasının nabzını tutan, belki abartı olacak ama 'yerli Oscar' tanımını da en çok hak eden Altın Portakal'da bu yıl 14 yerli film yarışıyor. Çoğu ilk kez seyirci önüne çıkacak bu filmlerin yanında, uluslararası yarışma bölümünde de kaçınılmaması gereken yapıtlar yer alıyor. Bu haftaki 11'lik seçimimizde yarışma filmlerinden dikkat çekenlerin yanı sıra, özel başlıklar altında gösterilecek ve sinemaseverleri mest edecek yapıtları da öne çıkarmak istedik. Antalya'ya gidemeseniz de, listemize göz atarak bu yıl 'Portakal'ın nasıl servis edilip, nasıl yenileceği hakkında bir fikir sahibi olabilirsiniz.

1 180 DERECE (180° - WENN DEINE WELT PLÖTZLICH KOPF STEHT, 2010)

Yurt dışındaki Türk asıllı yönetmenlere belli ki yeni bir yetenek ekleniyor. İsviçre'de yaşayan Cihan Inan, ilk uzun metraj filmiyle 'mesele'si olan bir yönetmen duygusu uyandırırken, anlattığı öyküyle de dikkat çekiyor. Cinnet geçirip iş yerindeki çalışanları öldüren bir adamın, insanların hayatını nasıl 180 derece değiştirdiğini göreceğimiz film, epizodik bir anlatıma sahip. Sıradan bir günde sıradan insanların dünyalarının birkaç saniye içerisinde nasıl da kökünden değişebildiğine tanıklık edeceğimiz filmde, unutulmaz aktör Horst Buchholz'un oğlu Christopher Buchholz'un yanı sıra bizden de Güven Kıraç, Aslı Bayram gibi Türk oyuncular var. Yakın dönemde sıkça karşımıza çıkan 'kesişen hayatlar' filmlerine taze ve başarılı bir örnek.

2 BAŞKA BİR YERDE (SOMEWHERE, 2010)

"Masumiyetin İntiharı" ve "Bir Konuşabilse..." adlı ilk iki filmiyle şaşırtıcı bir başarı elde eden ama üçüncü filmi "Marie Antoinette"le herkesi ikiye bölen Sofia Coppola, yoluna sağlam bir filmle devam ediyor. Geçen ay Venedik'te Altın Aslan ödülünü kucaklayan "Başka Bir Yerde", Sofia'nın çocukluk anılarından beslendiği, dolayısıyla duruma ve öyküye gayet hakim olduğu bir çalışma. Anlattığı karakter, Johnny Marco adında 'zıpır' bir Hollywood yıldızı. Altında son model arabaları, kolunda cıtır kızları, elinden düşmeyen içkisi ve onun için çıldıran hayranlarıyla, tam manasıyla gününü gün eden biri Marco... Derken 11 yaşındaki kızı beklenmedik bir şekilde hayatının tam ortasına dalyor ve Marco için haytalık günlerine veda vakti gelip çatıyor.



2



3



4



5

3 GÖLGELER VE SURETLER (2010)
"Cenneti Beklerken"de minyatür, "Nokta"da ise hat sanatını filminin eksenine yerleştiren Derviş Zaim, son filminde bu kez 'gölge oyunu' ve 'resim' sanatlarını temel alarak, başladığı üçlemeyi tamamlıyor. Gayet meşakkatli bir çalışma ve ince bir işçiliğin ürünü olan ilk iki filmi düşününce, "Gölgeler Ve Suretler"i de en az onlar kadar sağlam olacağını tahmin etmek güç değil. 1963 yılında Kıbrıs'ta Türkler ve Rumlar arasındaki etnik çatışma döneminde gerçekten yaşanmış bir olayı perdeye taşıyan Zaim, istemeden kendini ve ailesini şiddetin tam ortasında bulan bir adamın, suça bulaşmamak için verdiği mücadeleyi anlatıyor. Şiddetin karşısına 'barış' şiarıyla çıkılabilir mi, şiddetin hüküm sürdüğü bir ortamda masum kalınabilir mi sorularının cevabı, Zaim'in merakla beklenen filminde saklı...

4 BIUTIFUL (2010)
Alejandro González Iñárritu, yeni şaheseriyle karşımızda. "Paramparça: Aşklar-Köpekler", "21 Gram" ve "Babil"le yeterince sadık bir hayran kitlesi edinen Iñárritu, heyecanlara vesile olan yeni yapıtında yanına Javier Bardem'i de alarak, bir babanın dramına odaklanıyor. 2011'de Meksika'nın Oscar'lar için aday adayı olan "Biutiful", şimdiden izleyenler tarafından yere göğe sığdırılmıyor. Filmin bir özelliği de Iñárritu'nun üç filmin ardından ilk kez senarist Guillermo Arriaga'dan ayrı çalışması. Javier Bardem'e Cannes'da en iyi erkek oyuncu ödülü kazandıran "Biutiful", Barcelona'da geçiyor ve Uxbal adında bir adamın hikayesine odaklanıyor. İstemeden bulaştığı kanun dışı işler yüzünden polisle başı derde giren baba, belli ki herkesi derinden etkileyecek.

5 GÜZEL BİR HAYAT DÜŞLERKEN (CIRKUS COLUMBIA, 2010)
Yönetmen Danis Tanovic, 9 yıl önce savaşı anlattığı unutulmaz filmi "Tarafsız Bölge"den sonra bizleri yine savaşa imtihan edilen topraklara götürüyor. "Yeraltı", "Barut Fıçısı", "Kara Kedi Ak Kedi" başta olmak üzere pek çok Balkan menşeli filminden hatırlayacağınız Miki Manojlovic'in başrolde olduğu yapıt, romantik ve bir o kadar trajik bir aşk öyküsüne de yelken açıyor. Yıllar süren komünist rejimden sonra güya demokratik hükümetin başa geçtiği günler... Ömrünü neredeyse sürgünde geçiren Divko, geçmiş defterleri temize çekmek üzere memleketine döner. Artık zengindir de... Ancak hayat her zaman olduğu gibi her an sürprizlerle doludur ve savaş kapıya gelir dayanır. Balkan duyarlılığını derinden hissedeceğiniz kesin.



6 PRESS (2010)
1990'ların başında "Yeni Ülke" adıyla kurulup, günümüze dek defalarca kapatılan ve her seferinde ismi değişen gazetenin ilk yıllarından bir kesit. Gerillaya yakın tavrı yüzünden devlet tarafından sürekli baskı altında tutulan, sansürlen, çalışanları kaybedilen, dövülen hatta 1994'te Yenikapı'daki binası bombalanan 'Gündem' gazetesinin Diyarbakır bürosunda o yıllarda yaşananlara tanıklık ediyoruz. Kirliliği savaş Kürtler'in gözünden yansıtan gazetenin hangi ağır koşullar altında çıktığını, Diyarbakır'da dağıtımına bile izin verilmediğini, dağıtımını üstlenen küçük çocukların (satırlı saldırı dahil) nelere maruz kaldığını görmek ve bir dönemi anlamak için iyi bir fırsat bu film. Sedat Yılmaz'ın yazıp yönettiği "Press" in müzikleri Civan Haco'ya ait.

7 HİLELİ ÇARŞAF (L'IMBROGLIO NEL LENZUOLO, 2010)
1990'larda ses getiren "Acı Çikolata" ve "Bulutların Ötesi"nden beri pek dişe dokunur bir şey çekmeyen Alfonso Arau, sinema tarihine meraklı olanları mest edecek bir öykü anlatıyor. Sinema denen icadın emekleme yıllarındayız, sene 1905... Güney İtalya'ya ilk kez sinema makinesi geldiğinde, halk arasında tedirginlik başlar. Herkes onu 'şeytan icadı' olarak görmektedir. Beyazperde üzerinde hareket eden resimlerden dolayı 'hileli çarşaf' olarak adlandırılan sinema, çok geçmeden herkesin ilgisine mazhar olacaktır. Anne Parillaud, Geraldine Chaplin ve "Postacı" filminden tanıdık Maria Grazia Cucinotta'nın başrolleri paylaştıkları bu sevimli komedi, bizleri yaklaşık 100 yıl öncesine götürerek sinemanın nasıl bir büyü olduğunu bir kez daha hatırlatacak.

8 KAYALIĞIN ARDINDA (BEYOND THE ROCKS, 1922)
İşte festivalin her sinemaseverde yürek çarpıntısı yaratacak en özel parçası... Bu yıl Antalya'da, sessiz sinema dönemine ait öyle dört film gösteriliyor ki, adına 'harbi define' desek yeridir. 1922 yapımı "Kayalığın Ardında", bugün artık hiçbir kopyasının var olmadığına inanılan kayıp bir film ve 2003'te tesadüfen Hollanda'da bir koleksiyoncunun arşivinde bulundu. Rudolph Valentino ve Gloria Swanson başrollerde. Bu filmin haricinde, İstanbul'da çekilen ilk yabancı film olma özelliği taşıyan 1920 yapımı "Enis Aldjelis, Doğunun Çiçeği"; Muhsin Ertuğrul'un Almanya'da 1918 yılında çektiği "Kara Lale Bayramı" ve 'Dişi Charlie Chaplin' olarak anılan Mabel Normand'ın oynadığı, yine kayıp sayılan 1918 yapımı "The Floor Below" festivalde has sinemaseverleri mest edecek.



9 ÇAKAL (2010)
Türk sinemasının uzayıp giden genç yönetmenler listesine, yeni bir isim daha ekleniyor; Erhan Kozan. Köln doğumlu Kozan, çeşitli dizi ve sinema filmlerinde piştikten sonra aksiyonla dramı buluşturan ilk filmiyle yönetmenliğe merhaba diyor. Ticari bir filmin olmazsa olmazlarından etkileyici ve güçlü oyuncu kadrosu esprisini de İsmail Hacıoğlu, Erkan Can, Uğur Polat, Naci Taşdöğen, Damla Sönmez ve Cüneyt Türel gibi isimlerle tamamlayınca, "Çakal" daha da merak uyandırıyor, görülesi bir bir hal alıyor. Çalıştığı marangoz atölyesinden çaldığı parayla yeni bir hayat kurmak isterken, kendini bile isteye mafyanın içinde bulan bir gencin başından geçenleri öyküleyen "Çakal", sırf bebek yüzlü genç oyuncu İsmail Hacıoğlu'nun mafyöz hallerini görmek için bile izlenir.

10 ATEŞKES (WAFFENSTILLSTAND, 2009)
Uluslararası yarışma filmleri arasında "180 Derece"yle birlikte öne çıkan bir başka yapıt. Amerika'nın Irak işgaliyle birlikte kameraların çevrildiği bu coğrafyada yakın geçmişte yaşanan Felluce katliamından bir kesit sunuyor "Ateşkes". 24 saatlik ateşkes sırasında Felluce'de, yemek, ilaç veya herhangi başka bir yardım olmadan hayatta kalmaya çalışan insanların dramına birebir tanıklık ediyoruz film boyunca. Beş kişiden oluşan bir grup, buraya yardım götürmek istiyor ancak biz de onlarla beraber adeta cehennemin tam ortasına düşüyoruz. Kısa filmlerle yönetmenliğe adım atan Lancelot von Naso'nun ilk uzun metrajı olan bu film, politik sinemanın nefes kesen örneklerinden biri. Mutlaka izleyin.

11 SİNYORA ENRICA İLE İTALYAN OLMAK (2010)
İsmail Hacıoğlu, bu yıl Altın Portakal'a iki filmle birden katılıyor. "Çakal" sürükleyici bir aksiyonken, kısaca "Sinyora Enrica" diyebileceğimiz bu filmse duygusal bir komedi. Filme adını veren Enrica, dev aktris Claudia Cardinale'den başkası değil. 1960'larda "Sekiz Buçuk", "Leopar", "Pembe Panter" gibi ölümsüz filmlerde rol alan, dönemin en gözde starlarından Cardinale, bugün 72 yaşında ve halen sinemanın içinde. Hacıoğlu da, genç yaşta böylesine büyük bir starla başrol oynama fırsatı yakaladığı için oldukça şanslı. Film, yıllar önce oğlunu ve kendisini terk eden kocasını arkada bırakan, inzivaya çekilen Sinyora Enrica'nın günün birinde bir Türk genci sayesinde yeniden kapılarını açışını konu alıyor. Cardinale için bile görülmeli...



MANHATTAN

30 yıl var; Woody Allen ve Diane Keaton, Hudson Nehri'nin kıyısında, Queensboro Köprüsü'nün altında bir bankta, fısır fısır konuşuyorlar. Nedir alıp veremedikleri, usulca ilişip bakalım, gelin...

WOODY ALLEN 'KUROSAWA GİBİ USTALARIN YANINDA BENİM YAPTIĞIM NEDİR Kİ?' DER. BU ONUN SİNEMA SANATININ EN

verimli yaratıcılarından biri olduğu hakikatini değiştirmez. En beğenmediği filmi sorulduğunda "Manhattan" yanıtını vermesi de, bu filmin katıksız bir başyapıt olduğu gerçeğini keza. 30 yıldır süregelen "Annie Hall" ve "Manhattan" karşılaştırması, 300 yıl sonra hâlâ devam ediyor olacak belki. Lakin birazdan sıralayacağımız gerekçelerle ve burun farkıyla, bizim oyumuz "Manhattan"a.

Sanatçının Marx kardeşlerin tesirinden çıkıp, derin bir Bergman etkisi altına girdiğini muştulayan bu iki Allen harikası, oyuncularından, yaratıcı ve teknik ekiplere, neredeyse aynı kadronun eseri. "Manhattan"ı ayrıcalıklı, giderek eşsiz kılansa, 20'nci yüzyılın ihtimal, en büyük bestecisi George Gershwin'in harikulade müzikleri pek tabii. Allen'in sadece estetik bir tercih olarak değil, hikayenin bir parçası, adeta bir dış ses gibi yaklaştığı Gershwin besteleri, başkahramanın duygularına tercüman olmakla kalmıyor. Bizi de üçüncü bir boyut gibi avcunun içine alıp, sarıp sarmalıyor, sonuna değin bir an olsun bırakmıyor. Allen, kariyeri boyunca büyük ölçüde sadık kalacağı açılış jeneriği geleneğini ilk kez ihlal ederken, Gershwin'in mucizevi "Rhapsody In Blue"sunu kullanıyor. Gordon Willis'in, en hafif tabirle olağanüstü görüntülerine işitsel bir karşılık buluyor. Daha birinci dakikadan ağızımızı bir karış açık bırakıyor. "Baba" filmlerinin de görüntü yönetmeni olan Willis'in hünerli ellerinden çıkan siyah beyaz resimler, tıpkı Gershwin'in notaları gibi 'zamansız' birer güzellik abidesine dönüşüyor. O hep bildiğimiz kararsızlığının ve bundan doğan mizah duygusunun sürüklediği giriş cümlelerine koşut olarak, Manhattan'ı ölçsüzce

romantize ediyor Allen. Köprülerinden parklarına, müzelerinden şarküterilerine, öyle bir gezintiye çıkarıyor ki bizi, neden bu kadar sevdiğine tastamam ikna oluyoruz bu semti.

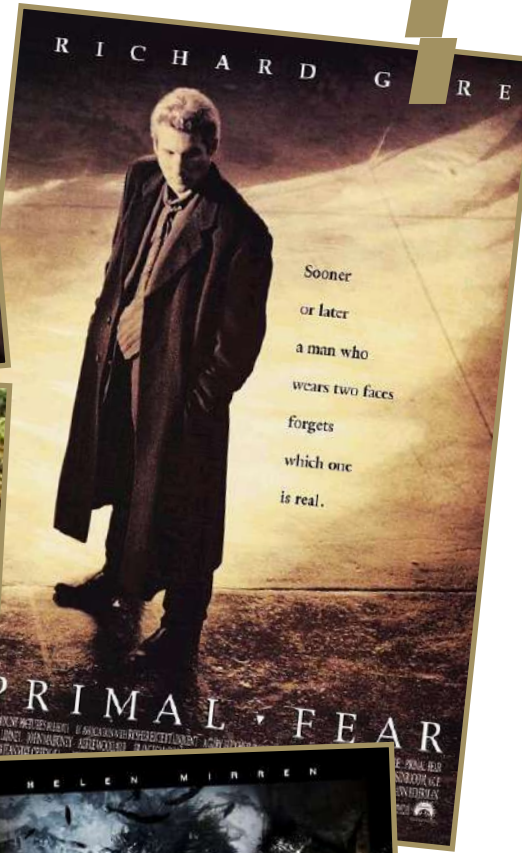
Woody Allen, aslan payını Gershwin ve Willis'le paylaştığı bu kariyerinin en önemli estetik başarısını, aynı düzeyde bir hikayecilikle tamamlıyor. Anlatacağı şey üzerinde, kontrol delisi Kubrick'i aratmayan bir hakimiyet kuruyor. Mizah ve duygu üretimi gibi alametifarikası olan iki konuda daha, kusursuz denilebilecek bir performansla ulaşıyor. Romantizm, drama ve komediyi melezleyip bambaşka bir şeye dönüştürürken, bu türlerin kendine has avantajlarından da katiyen el çekmiş görünmüyor. Marshall Brickman'la ortaklaşa yazdığı senaryo, tüm zamanların en zeka yüklü esprilerini, nükte ve satirlerini bir makineli tüfek gibi üzerimize boşaltıyor. Güllümsüyor, kahkahalara boğuluyoruz. Sonra birden nefesimizi tutuyor, suspus oluyoruz. Derin düşüncelere dalıp gidiyoruz. Tüm bunlara bir de gözlerimizin yaşadığı müessir anlar ekleniyor. O sihirli bileşimin içinde kayboluyoruz...

Bir yandan aşk üzerine bir hikaye anlatırken, bir yandan da çağının, aydın olmanın ve entelektüalizmin eleştirisine soyunuyor Allen. Cinsellik, psikanaliz, felsefe, Yahudi kimliği, edebiyat ve sinema sevgisi üzerine hemen tüm filmlerinde karşımıza çıkan sayıklamalarının, en rafine, en ince ifadelerini buluyor. Gün günden insanları ele geçiren ve aptallaştıran televizyona veryansın ediyor. Her türlü yozlaşmadan, giderek değişimden rahatsız, tutucu bir aydın profili çiziyor. Bunu da sürekli sızlanan, şikayet eden, lakin hiçbir zaman çözüm üretmeyen, öğrenilmiş bir çaresizlik ve kendini beğenmişlik içinde kıvranan biri olduğunu beyan edecek kadar açık yüreklilikle yapıyor. Çuvaldızı kendine batırıyor. Her şeye şüpheyle

bakan bir film kahramanı kılığında tüm benliğini ortaya koyup, çıtır çıtır kalıyor.

Kadın erkek ilişkisine dair gözlemlerine "Annie Hall" da bıraktığı yerden devam ediyor Allen. Ne ki bir adım daha ileri gidiyor. Aydınlanmayı başarmış, moderniteye uyumlanmış şehirli insanın ilişkide mutlu olamayacağını öne sürüyor. Her şeyi biliyor olmanın duygulara gem vuramadığını ama insanın duygularıyla arasına giren, yabancılaştıran bir şey olduğunu belirtiyor. Misal öfkesini yaşayamıyor, içine atıp bir tümör gibi büyütüyor Allen'in perdedeki yansıması. Yaşamaya değer şeyleri sıralıyor; Groucho Marx, Louis Armstrong, Cezanne, Flaubert... En çok ihtiyacı olan şeyin aşk olduğunu saklamıyor. Lakin onun da nasıl yaşanacağından emin değil. Bu noktada 17 yaşında (akıl yaşta değil baştadır) olup kendisinden çok daha yetişkin duran sevgilisine atıyor pası: "Herkesin yozlaştığını düşünmen hata. Biraz olsun inanman lazım insanlara!" Belli bir açıdan kariyeri boyunca hep aynı filmi çeken, gelgelelim her filminde yeni bir şey söylemeyi beceren Woody Allen, tüm bu inançsızlığın, umutsuzluğun arasından sıyrılıp, bir kez daha ibra ediyor aşkı. Ve en güzel arınmalardan birini sunuyor seyirciye.

Son olarak Meryl Streep'ten, Allen'in dişisi Diane Keaton'a ve tabii benzersiz Mariel Hemingway'e, oyunculuklara da şapka çıkaralım. Aktörlükte de hasbalkader bir kariyer yapan Woody Allen'in tartışmasız en iyi oyununu "Manhattan" da veriyor olduğunu hatırlatalım. Final sahnesinde, karakterin içine düştüğü o sonsuz çelişkiyi akla gelebilecek tüm iyi oyunculara fark atacak bir maharetle yorumlayışına bakarak dahi anlaşılabilir bu. Sözün özü, o koca Manhattan yarımadasında bu küçücük adamın sosyal ve yaşamsal sancıları ne kadar küçük kalıyorsa, bu film de o kadar büyük bizim hayatımızda... 



1 - İlk Korku (Primal Fear)

Haftanın en çarpıcı filmi "Şantaj"da (Stone) yeteneklerini sergileyen Edward Norton, sinemaya adım attığı film olan "İlk Korku"yla (Primal Fear) Oscar'a aday gösterilmişti. Filmin başarısında büyük pay sahibi, hatta tek pay sahibi olduğu bile söylenebilir.

2 - The Tempest

William Shakespeare'in hiç bitmeyen uyarlamalarına yeni bir halka eklendi. Julie Taymor imzalı bu "Fırtına" uyarlamasında Prospero'yu Prospera adıyla Helen Mirren canlandırıyor. Radikal bir değişiklik var anlayacağınız! Merakla bekliyoruz...

3 - All Good Things

"Canım Babacığım" (Capturing The Friedmans) belgeseliyle yığınla ödül alan Andrew Jarecki'nin ilk uzun metrajlı konulu filmi "All Good Things", gerçeklerden beyazperdeye taşınan bir hikayeye sahip. Çözülmemiş bir cinayetin merkeze yerleştiği filmde Ryan Gosling ve Kirsten Dunst başrollerde. Yakında sinemalarda...

4 - Sally Menke (1953-2010)

Quentin Tarantino'nun değişmez kurgucusu Sally Menke de yaprak dökümünün kurbanı oldu ve erken denebilecek bir yaşta hayatını kaybetti. "Rezervuar Köpekleri"nden son filmi "Soysuzlar Çetesi"ne kadar Tarantino'nun bütün filmlerini kurgulayan Menke, son olarak Michael Lander imzalı "Peacock"ta çalışmıştı. Yönetmen Dean Parisot'la evliydi Menke.

5 - Arthur Penn (1922-2010)

Geçen hafta bu sayfayı tümüyle Tony Curtis'e ayırınca Arthur Penn'in kaybını bu haftaya taşımak zorunda kaldık. Az ama öz filmleriyle sinema tarihinin anlatım ustalarından birine dönüşen Penn, başta "Bonnie Ve Clyde" olmak üzere birkaç kilometre taşının altına imzasını koymuştu. Arka Pencere onu da unutmayacak!

www.sinemamuzik.com



'bir tıkla gerçek habere ulaş'

Ücretsiz Türkçe Film Arama: <http://www.hansey.org>



“ Daima sınıfın en yüksek notlarını alan dört-beş öğrenciden biriydim.
Birinci hiç olamadım. İkinciliği bir ya da iki kez elde ettim.
Genelde dördüncü ya da beşinciydim. ”

Alfred Hitchcock